

musikk

SIDESNAKK

TIRSDAGSTRØST: Einar Stokka står bak Bergen Bonanza, en ny countryklubb på Chagall.

FOTO: SANDRA JECMENICA

Et villere vest

Tirsdagen er en perfekt countrydag, mener mannen bak Bergen Bonanza.

I kveld starter Bergen Bonanza opp på utestedet Chagall i Vaskerelven. Dette skal bli et ukentlig musikalsk treff for alle som er interessert i country, folk, bluegrass og blues. I begivenhetenes sentrum sitter et husband bestående av rutinerne gjengangere fra Bergens musikkmiljø: Jørgen Sandvik, Anders Bitustøyl, Eirik Jørstad og Einar Olsson. Det blir «trampetot og heartache, kjøtt og tørrhøy, vokalharmnier og solokjør i skjønn forening», ifølge arrangørene. Initiativtaker og produsent Einar Stokka utdyper:

– Jeg synes det mangler gode hverdagstilbud i Bergen. Det er færre ting som skjer i uken nå enn det var for syv – åtte år siden. Dette var utgangspunktet for Bergen Bonanza, å skape et tilbud for musikkinteresserte på tirsdagskvelden. I tillegg er Chagall en fin plass, det finnes ikke så mange scener som den i byen, noe som bør utnyttes. Stedet er perfekt for nedpå og akustisk musikk som country og blues. Det er lite og intimt, men funker også om man ønsker å skru opp volumet og dra til med rock og fullt pøs.

– Hva vil skje på Bergen Bonanza?

– Det blir en klubb for folk som liker folk, blues, bluegrass og alternativ country. Du kan si vi opererer med et bredt, countryrelatert sjangerbegrep. Vårt flinke husband skal spille standardlåter fra den store sangboken og skjulte skatter. Det blir kjent og kjært, men også glemte perler. Bandet har øvd inn låter med The Band, Gram Parsons, Townes van Zandt, Hank Williams og Wilco. Og folk må gjerne komme med ønskelåter.

– Enkelte ganger vil husbandet ha med seg gjester?

– Det kan dukke opp en gjest på fele eller piano, andre ganger kommer det kanskje en kjent gjesteartist. Vi ønsker også å dra i gang noen temakvelder der vi for eksempel tar tak i en spesiell artist eller et fenomen.

– Har du noen eksempler?

– Ja, hva med en kveld viet til Willie Nelson? Eller en der vi konsentrerer oss om countryduetter.

– Hvorfor er tirsdag en god dag for country?

– Altså, alle ukens dager passer til country. Men etter den alltid tøffe mandagen, føles tirsdagen som noe av en lettelse, du føler deg litt lugn samtidig som du ikke helt har kommet deg etter helgen. Du er klar for å begynne å bevege deg inn i en ny uke, men kjenner kanskje behov for den hjelpen og trøsten som finnes i countrymusikken før du er helt klar for å møte verden igjen.

EIRIK KYDLAND

Valens egen vei

musikk klassisk

Hansakvartetten
«Fartein Valen:
String quartets»
2L

1 2 3 4 5 6

Imponerende utgivelse med den banebrytende Sveio-komponisten Fartein Valens musikk for strykere.

«DET SIDSTE OG egentligste kan man jo ikke lære og egentlig lærer mange kun ved sin egen erfaring, ikke ved andres teorier». Dette skrev Fartein Valen høsten 1911 i et brev til vennen Otto Lous Mohr. Valen hadde kommet til Berlin for å studere komposisjon på den kongelige musikkhøgskolen, men han var ikke fornøyd, verken med undervisningen eller med seg selv. «Saa nu synes jeg, jeg maa gaa min egen vei; engang maa man jo tage ansvaret selv», konkluderte han i brevet.

Han gjorde alvor av ideene. Han sluttet på høgskolen og begynte en lang periode med selvstudier. Og valgte sin egen vei, en vei som førte inn i samtidens musikalske modernisme, men også tilbake til Bach og til den polyfone musikkens røtter. Resultatet ble et av det 20. århundres mest personlige, mest

særegne musikalske universer. Og viktige deler av veien ble til mens han arbeidet med kammermusikalske problemstillinger. Det demonstrerer Hansakvartetten med denne nye, imponerende utgivelsen.

KRONOLOGISK SETT STARTER det med en ufullendt strykekvartett fra Berlin-tiden. Opprinnelig skulle den hatt fire satser, men Valen gjorde visst bare to ferdig, i alle fall er det bare bevart to satser i renskrift. Det er tett, velskrevet musikk, formulert i et tidstypisk, senromantisk tonespråk – men man merker allerede her at noe er i ferd med å skje, at noe nytt presser seg frem under den tra-

NYSKAPENDE: Komponist Fartein Valen (1887–1952) skapte et av det 20. århundres mest

disjonelle harmoniske og melodiske overflaten.

De påfølgende årene arbeidet Valen med å dra disse underliggende spenninger og konflikter frem i lyset. Etter hvert fant han sin egen stemme, blant annet ved å skrive korte sanger med klaverakkompagnement. Tre av dem er med på platen, tre sanger (op-

6) til tekster av Goethe. De blir vakkert og sikkert fremført av Hilde Haraldsen Sveen som ikke bare løser musikkens store tekniske utfordringer, men også klarer å formidle tekstenes følelsesmessige innhold.

HANSAKVARTETTEN akkompagnerer Sveen med en transkripsjon av klaverstemmen som

Generalforsamling

musikk jazz

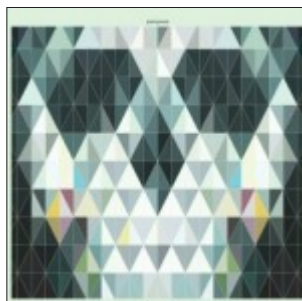
Grand General
«Grand General»
Rune Grammofon

1 2 3 4 5 6

Rock og jazz i store bokstaver.

Bak Grand General skjuler det seg et stjernelag av norske musikere fra rock-/prog-/jazzscenen. Kvartetten åpner sin debutplate med bred benstilling og høy gitarføring, og med et lydbilde som henter mye fra 1970-tallets jazzrock- og progrockidiomer, slik vi kjenner fra band som Mahavishnu Orchestra og King Crimson.

Motorpsycho-trommeslager Kenneth Kapstad er bandets initiativtaker, og fikk satt det sammen i anledning Jazzfest 2011 i Trondheim. At gjengen har gjort flere festivalkonserter i forkant av innspillingen, er nok en av grunnene til at bandet låter både uhemmet og tett. Hovedåren i uttrykket består av rock med

store bokstaver, og alle medlemmene imponerer med virtuositet og eksplosiv styrke. De spiller godt sammen, samtidig som hvert enkelt medlem aldri er redd for å stikke seg frem. Det fyres av soloer i høye turtall fra både gitar (Even Hermansen), keyboard (Erlend Slettevoll) og fiolin (Ola Kvernberg), mens Trond Frønes pumper utrettelig på med et av Norges feteste elbassdriv. Takket være deres grovskårne estetikk, står musikken aldri i fare for å låte glatt.

STEPHAN MEIDELL

Smult farvann

musikk jazz

Mats Eilertsen Trio
«Sails Set»
Hubro/Grappa

1 2 3 4 5 6

Trygg jazzseilas.

Bassist Mats Eilertsen har satt seil og stevner ut sammen med to gaster, trommis Thomas Strønen og den nederlandske pianisten Harmen Fraanje. «Målet har vært å improvisere fram låter, klanger og situasjoner som vel så gjerne kunne vært komponerte og produserte», forteller han om prosjektet. Det dreier seg altså om å seile ut i det åpne havet, om å følge bevegelsene i nået, på stedet, om å skape noe som er fritt, men som likevel har samme kvaliteter som den musikken vi kjenner fra Eilertsens tidligere, mer kontrollerte plater.

Resultatet er elleve ultrakorte stykker. Her er fine øyeblikk der enkle, sangbare melodilinj

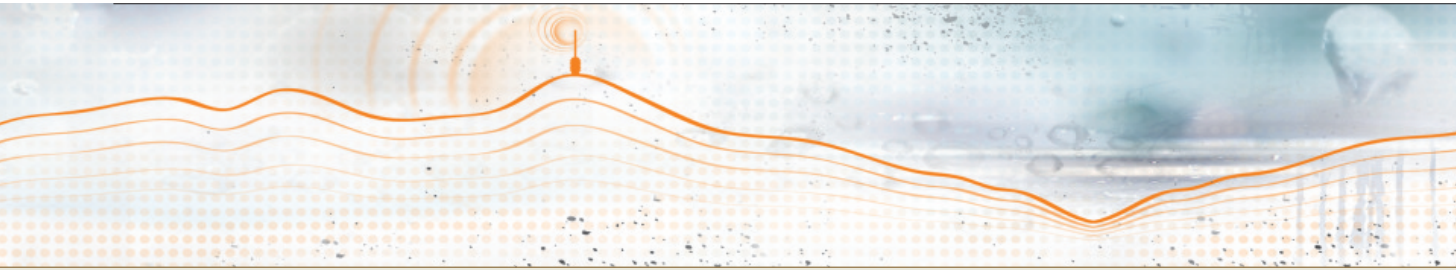

flyter forbi, eller der de tre musikerne plutselig finner sammen i tett, inspirert samspill.

Men når sant skal sies, holder Eilertsens båt seg vanligvis til de aller mest kjente seilrennene. Det meste av seilassen foregår tett ved kysten i smult farvann. Samspillet mellom de tre musikerne er forsiktig, avventende, alle lurer på hverandre, og det er sjelden noen tør ta den avgjørende, dristige beslutningen som kan skape vind i seilene og føre båten ut i det åpne og inn i orkanens øye.

PETER LARSEN

personlige, mest særegne musikalske universer, skriver BTs anmelder.

FOTO: SCANPIX.

opprinnelig ble skrevet til en konsert i 1932. Det var på denne konserten publikum fikk høre Valens første større verk i den nye stilen, hans strykekvartett nr. 1 (op. 10) fra slutten av 1920-tallet. Den andre kvartetten (op. 13) er skrevet et par år senere, men ble først urfremført etter krigen.

Med disse to kvartetene er vi

fremme ved den nye platens sentrale verk. Her hører vi Valens karakteristiske stil, hans «dissonerende polyfoni» i full og fri utfoldelse. Han bruker klassiske satsformer – sonate, fuga, rondo osv. – men fyller formene med kvasse melodilinjeringer som møtes i stadige konfrontasjoner og kollisjoner. Hans kvartetten legger dette materialet frem, klart og

tydelig, uten forsøk på å glatte ut eller å dempe konfliktene. De tegner opp stemmevevet med knivskarp presisjon og får Valens rå dissonanser til å gnistre og funkle.

Slik demonstrerer de at Valen hadde rett når han snakket om at atonal musikk kan romme «l'altra beltà», en annen, annerledes skjønnhet.

PETER LARSEN

Sjarmerende synther

musikk ambient

Bjørn Thevik
«Introitus»
Atterklang

1 2 3 4 5 6

Små fakter og milde smil.

Sjarmerende plater er alltid velkomne. Bassist og synthspiller Bjørn Thevik (kjent fra prosjekt som Dinosau og Piim) gir her ut en plate som er langt fra grensesprengene, men som likevel er tiltalende i all sin enkelhet. Ved hjelp av en Moog-synthesizer, en delay-pedal og en båndopptaker har han laget et 39 minutter og 53 sekunder langt spor som låter behagelig.

Med runde lydsignaler svøper han lytteren i en lett klangbehandling lydsfære. På en omhyggelig og snikende måte blir musikken stadig mer og mer hektisk. Og før du aner det, er du omringet av en stjernehimmel av dumpe synthlyder og skakke, repeterende melodier.

Når du først er fanget i den verdenen, ønsker du ikke å forlate den med det første.

Det er nesten forbausende hvor fint det låter, for formen er minimalistisk og Thevik gjør ingen forsøk på å imponere. Dette er ambient-musikk uten de store faktene, uten voldsomme klanger og uten de tidvis påtakelige pretensjonene som gjerne preger sjangeren. «Introitus» gir oss et rent og ujalte uttrykk, musikk som etterlater et nesten umerkelig smil i munnvikene. Av og til er det alt som trengs.

STEPHAN MEIDELL

Musikk på roterommet

musikk diverse

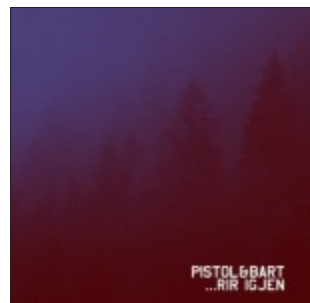
Pistol & Bart
«... rir igjen»
Biophon Records

1 2 3 4 5 6

Musikalske skatter og interne vitser.

Klar for et sammensurium av elektronika, postrock, ambient, rap og naivistiske tekster? Pistol & Bart er i disse dager ute med platen «... rir igjen» på Biophon, plateselskapet til innflytelsesrike Geir «Biosphere» Jenssen. Han bidrar også på et spor her, men Pistol & Barts uttrykk ligger langt unna hans esoteriske, stiliserte og duvende ambient. I stedet får vi et lekent, surret og roterom-aktig uttrykk. Som et møte mellom Arild Nyquist, Stones Throw-rap og femten år gammel «organisk» elektronika.

Bak Pistol & Bart finner vi Erik «Tusj» Forsgren og Rudi Nikolaisen, som i flere år har laget musikk og spilt sammen rundt

om i Tromsø. Med på platen har de vidt forskjellige gjester som rockeren Cato «Salsa», rapperen Klisne Fingra og kult/humorbandet Løkkbrød, noe som ytterligere gir en pekepinn på hvordan «... rir igjen» låter. Her er grensen hele tiden tynn mellom humor og alvor, mellom paranoia og komfort, lok og lek, selvutlevering og sludder, smakfullhet og vitser som føles i overkant innrøkte og interne.

Denne dualismen gjør «... rir igjen» til en verdifull og variert raritet.

EIRIK KYDLAND

Mangler ditt arrangement? Legg inn informasjon på bergenpuls.bt.no

Her finner du også en komplett oversikt med utfyllende informasjon om hvert enkelt arrangement. For at ditt arrangement skal komme med i avisoversikten, må det registreres på våre nettsider minst tre virkedager før trykkesdato.

Tips oss om aktuelle saker på bergenpuls@bt.no
Bergenpulsansvarlig: Hanne Farestvedt

TIRSDAG

■ konsert

Bergen Bonanza Countrykveld. Chagall kl. 21.00.
Åpen kirke med orgelresitasjon Nykirken kl. 11.00.

■ klubb

Wineyard Garage kl. 20.00.

■ scene

Svanesjøen St. Petersburg Classical Ballet. Grieghallen kl. 18.00.
Livets reise Åsane folkehøgskoles fellesprosjekt. Åsane folkehøgskole kl. 19.30.
Et Dukkehjem Store Scene, DNS kl. 19.30.
Mørketid Lille Scene, DNS kl. 19.00.
Førstereis DNS, Teaterkjelleren kl. 19.30.

■ filmklubb

Japan's Tragedy Cinemateket USF kl. 19.00.

■ litteratur

Et kort foredrag om sosiale medier Litteraturhuset i Bergen kl. 19.00.

■ barn

Fabulus Hjernekrumspring og hjertepi-ruetter. Lysverket, Bergen Kunstmuseum kl. 11.00.
Salem åpen barnehage Salem Konferansesenter kl. 10.00.
Hjernen VilVite kl. 09.00.
Åpen barnehage Indre Arne Kvinne- og Familielag kl. 09.00.
Mariakirken Åpen barnehage Absalon Beyersgate 1, 5034 Bergen kl. 09.00.
Nykirken Åpen barnehage Fredriksbergsgate 4, 5005 Bergen kl. 10.00.
Babysang Skjold kirke kl. 11.00.
Pippi Langstrømpe Store Scene, DNS kl. 16.30.

■ eldre

Senioruniversitetet Åsane Storsalen, Åsane Kultursenter kl. 11.00.
Laksevåg Senioruniversitet Seilskipet Götheborgs tur til Kina. Kultursalen, Vannkanten kl. 11.00.
Gutteklubben Grei Nordnes Bydelshus kl. 10.00.
Seniortrim Ytrebygda kirke kl. 14.30.

■ møter og foredrag

Mens vi venter på Brann-Vålerenga Dale forsamlingshus kl. 19.00.
Om tro og politikk Kåseri v/Oddny Miljeteig. Erdal kirke kl. 19.30.
Sex i det gamle Roma – så vilt som vi tror det var – eller enda bedre? Ved Prof. Torill Christine Lindstrøm. Bibliotek for psykologi, utdanning og helse kl. 18.00.
AA i Fana Det gule huset, Sesam, Nesttun kl. 19.00.
Bergen AA-gruppe Welhavens gate 66 kl. 19.00.

■ aktiv

Bergen seniordans Fridalen skole kl. 18.45.
Roundsringen på Klosteret Nordnes Bydelshus kl. 12.00.
Bergen seniordans Haukelandshallen kl. 10.30.
Folkedans-øving Arnaringen. Haugland skule, Ytre Arna kl. 20.00.
Turbo treningssenter For ungdom og unge voksne med fysisk funksjonshemming. Turbo, Solheimsgaten 9 kl. 16.00.
Fridalen seniordans Fridalen skole kl. 17.00.

■ annet

Kunst+yoga Lysverket, Bergen Kunstmuseum kl. 15.30.
Lindy hop begynnerkurs. Asylbarnehagen kl. 19.00.
Leksehjelp Røde Kors-huset kl. 16.00.
Italienskkurs Fastings Minde kl. 18.00.
utstilling
Videoproeksjoner i gallerivinduene. Galleri Puls kl. 19.00.
Anne-Gry Løland Overstrykninger. Galleri Format kl. 11.00.
Magne Vatneødegård Malerier og monotypier. Galleri Allmenningen kl. 11.00.
Doktor Proktors sensasjonelle samling av dyr du skulle ønske ikke fantes. De Kulturhistoriske samlinger kl. 10.00.
Ikoner og kalligrafi Salgsutstilling. Erdal kirke kl. 18.30.
Sko Bryggens museum kl. 11.00.